

PRIJEDLOG AKCIJSKOG PLANA ZAŠTITE PLEMONITE PERISKE (*PINNA NOBILIS*)

MJERA	NOSITELJI/SUDIONICI	NAPOMENE
Mjere zaštite (in-situ i ex-situ)		
1. Provesti neodložna istraživanja i prikupljanje podataka o rasprostranjenosti i stanju plemenite periske	- Ministarstvo - Znanstvene i stručne institucije - Klubovi podvodnih aktivnosti (ronjenje, podvodni ribolov) - Građani	U pojam „znanstvene i stručne institucije“ se za ovu priliku ubrajaju institucije u znanosti i visokom obrazovanju, muzeji, priobalne javne ustanove za upravljanje zaštićenim područjima i drugi potrebni subjekti javnog sektora.
2. Utvrditi udio jedinki koje će se uzeti iz prirode i održavati u kontroliranim uvjetima	- Znanstvene i stručne institucije	
3. Izdvojiti iz okoliša preostale zdrave jedinke plemenite periske i održavati ih u kontroliranim uvjetima	- Znanstvene i stručne institucije - ostale institucije (pravne osobe)	Potrebno je utvrditi koje bi još institucije i pravne osobe uz Aquarium Pula mogle u najkraćem vremenu i uz najmanje ulaganja (obzirom na tehničke, smještajne, kadrovske i druge pretpostavke) preuzeti zdrave jedinke.
4. Izraditi i distribuirati anketni upitnik za prikupljanje podataka o lokacijama i stanju periski	- Ministarstvo - Znanstvene i stručne institucije - Udruge građana	Važno: u upitnike i edukacijske letke uključiti dio koji se odnosi na razlikovanje živih i uginulih jedinki (uspravne jedinke mogu već biti uginule)
5. Zadužiti i pokrenuti rad tijela zaduženih za prikupljanje podataka i koordinaciju potrebnih terenskih i drugih mjera i aktivnosti	- Ministarstvo - Znanstvene i stručne institucije javnog sektora	čl. 154. st. 3. ZZZ-a: "(3) Ministarstvo vodi sustav za dojavu i praćenje uhvaćenih, usmrćenih, ozlijeđenih i bolesnih strogo zaštićenih životinja i evidenciju te utvrđuje mjere zaštite u cilju sprječavanja negativnog utjecaja na pojedine vrste." Važno: u upitnike i edukacijske letke uključiti dio koji se odnosi na razlikovanje živih i uginulih jedinki (uspravne jedinke mogu već biti uginule).
Pravne i institucionalne mjere		
6. Naredbom privremeno ili trajno zabraniti sve započete i/ili dopuštene radove i zahvate na dijelovima pomorskog dobra gdje su prisutna staništa plemenite periske	- Ministar	Pravni osnov za donošenje naredbe proizlazi iz članka 39. stavak 1. Zakon o sustavu državne uprave ("Narodne novine" br. 66/19.) i članka 152. stavak 2. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" br. 80/2013., 15/2018., 14/2019., 127/2019.) Pravni osnov za donošenje rješenja proizlazi članka 152. stavak 5. Zakona o zaštiti prirode ("Narodne novine" br. 80/2013., 15/2018., 14/2019., 127/2019.)

7. Naredbom i/ili rješenjem po službenoj dužnosti utvrditi i druge potrebne mjere zaštite prema procjeni		Članak 152. (1) Mjere zaštite strogo zaštićenih vrsta i mjere zaštite njihovih staništa sastavni su dio uvjeta zaštite prirode iz članka 23., članka 48. stavka 8. i članka 143. ovoga Zakona. <u>(2) U hitnim slučajevima ministar može naredbom odrediti mjere zaštite za strogo zaštićene vrste i mjere zaštite njihovih staništa.</u> <u>(3) Ako je neko područje povremeno ili privremeno stanište strogo zaštićene vrste, a njezina se zaštita ne može osigurati na neki drugi način, ministar može naredbom proglasiti to područje ili neki njegov dio privremeno zaštićenim, ali ne duže od šest mjeseci.</u> (4) Naredba iz stavaka 2. i 3. ovoga članka objavljuje se u »Narodnim novinama«. <u>(5) Ministarstvo može rješenjem po službenoj dužnosti odrediti mjere zaštite za strogo zaštićene vrste i mjere zaštite njihovih staništa.</u>
8. Ishoditi dopuštenje za uzimanje iz okoliša preostalih zdravih jedinki plemenite periske i održavanje u kontroliranim uvjetima	Podnositelj(i) zahtjeva: - Znanstvene i stručne institucije Donositelj upravnog akta: - Ministarstvo	Pravni osnov za donošenje dopuštenja proizlazi iz čl. 155. ZSP-a: „(1) Pod uvjetom da ne postoje druge pogodne mogućnosti te da odstupanje neće štetiti održavanju populacija strogo zaštićenih vrsta u povoljnom stanju očuvanja u njihovu prirodnom području rasprostranjenosti, <u>Ministarstvo može dopustiti odstupanje od odredbi članka 153. ovoga Zakona:</u> - <u>u interesu zaštite divljih vrsta biljaka i životinja te očuvanja prirodnih staništa,</u> - radi sprječavanja ozbiljne štete, posebice na usjevima, stoci, šumama, ribnjacima i vodama te ostalim oblicima imovine, - u interesu javnog zdravlja, sigurnost ljudi i imovine ili zbog ostalih razloga prevladavajućeg javnog interesa, uključujući interese socijalne ili gospodarske prirode te korisnih posljedica od primarnog značaja za okoliš, - <u>u svrhu istraživanja i edukacije, repopulacije i reintrodukcije tih vrsta te za to potrebnih postupaka razmnožavanja, uključujući umjetno razmnožavanje biljaka,</u> - <u>kako bi se dopustilo, pod strogo nadziranim uvjetima, na selektivnoj osnovi i u ograničenom razmjeru, uzimanje i zadržavanje određenih primjeraka strogo zaštićenih vrsta u ograničenom broju.“</u>
9. Utvrditi popis konkretnih institucija koje će sudjelovati u provedbi mjera	- Ministarstvo	Prijedlog: Institut Ruđer Bošković CIM Rovinj, Sveučilište u Zadru, Cro-Maris Zadar, IOR Split, Institut za more i priobalje Dubrovnik.

Financijske mjere		
10. Utvrditi iznos potrebnih sredstava potrebnih za provedbu ovih mjera	- Ministarstvo temeljem procjene i prijedloga znanstvenih i stručnih institucija	
11. Hitno i neodložno osigurati proračunska sredstava za provedbu mjera	- Ministarstvo	
12. Pokrenuti kampanju prikupljanja dodatnih potrebnih sredstava („crowdfunding“) iz ostalih izvora	- Znanstvene i stručne institucije (među njima poglavito prirodoslovni muzeji i morski akvariji) - Udruge građana	Pod „ostali izvori sredstava“ misli se na sve izvore različite od proračunskih (donacije pravnih osoba privatnog i nevladinog sektora, građana...).
Mjere senzibilizacije javnosti		
13. Provesti kampanju lobiranja za donošenje potrebnih konkretnih mjera	- Udruge građana	
14. Provesti obavješćivanje i senzibilizacija javnosti	- Znanstvene i stručne institucije (poglavito prirodoslovni muzeji i morski akvariji) - Udruge građana	